

Dosarul nr. 2rac-56/22
2-20112655-01-2rac-05042022

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi (jud. G. Mîra)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Panov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Steviproduct”, reprezentată de avocatul Alexandru Rotari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Steviproduct” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Floreni” cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de majorare a cuantumului cerințelor extinse în temeiul art. 373 din Codul de procedură civilă depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Steviproduct” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere. A fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Floreni” și a fost casată parțial hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi,

constată:

La 14 septembrie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Steviproduct” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Floreni” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 01 aprilie 2019, între SRL „Steviproduct” în calitate de vânzător și SRL „Floreni”, în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 01/04-19-06.

A menționat că, conform pct. 1.1 din contract SRL „Steviproduct” s-a obligat să transmită în proprietatea SRL „Floreni” produse cerealiere (porumb, grâu) denumite generic „marfă”, iar SRL „Floreni” s-a obligat să o recepționeze și să achite prețul acesteia.

A susținut că, potrivit cap. 3 din contractul din 01 aprilie 2019 cantitatea și calitatea mărfii urma să fie convenită de părți la cererea SRL „Floreni”/cumpărător pentru fiecare partidă solicitată de aceasta. Iar potrivit cap. 5 din contract graficul livrării și prețul urmau să fie convenite de către părțile contractante pentru fiecare partidă livrată în parte.

Reclamanta a afirmat că, în baza contractului nr. 01/04-19-06 din 01 aprilie 2019 în perioada de la 01 aprilie 2019 până la 23 iulie 2020, SRL „Floreni” a comandat, iar SRL „Steviprod” a pus la dispoziția acesteia marfă-porumb în cantitatea, de calitate și la prețul solicitat, în sumă totală de 22 849 440,74 lei.

A notat că, SRL „Floreni” a recepționat marfa în volum deplin, fără careva obiecții referitor la cantitate și calitate. În acest sens de către ambele părți contractante au fost perfectate și semnate facturi fiscale ce confirmă livrarea de către SRL „Steviprod” și recepționarea de către SRL „Floreni”, fără careva obiecții, a mărfii în suma totală de 22 849 440,74 lei.

Reclamanta a comunicat că, în pofida faptului că SRL „Steviprod” a manifestat diligență față de obligațiile asumate, SRL „Floreni” nu a manifestat un comportament similar în raport cu raporturile contractuale, ignorând obligația de plată a prețului convenit. Astfel, nerespectând obligația de plată a mărfii recepționate SRL „Floreni” la data înaintării acțiunii, în baza contractului nr. 01/04-19-06 din 01 aprilie 2019 a înregistrat o datorie în mărime de 2 335 022,16 lei.

A specificat că continuând raporturile comerciale, la 01 februarie 2020, SRL „Steviprod” în calitate de vânzător a încheiat cu SRL „Floreni”, în calitate de cumpărător contractul de vânzare-cumpărare nr. 02/20-SSP.

Conform pct. 1.1 din contract SRL „Steviprod” s-a obligat să transmită în proprietatea SRL „Floreni” produse cerealiere (boabe de soia), denumite generic „marfă”, iar SRL „Floreni” s-a obligat să o recepționeze și să achite prețul acesteia.

A susținut că, potrivit cap. 3 din contractul din 01 februarie 2020 cantitatea și calitatea mărfii urma să fie convenită de părți la cererea SRL „Floreni”/cumpărător, pentru fiecare partidă solicitată de aceasta. Iar potrivit cap. 5 din contract, graficul livrării și prețul urmau să fie convenite de către părțile contractante pentru fiecare partidă livrată în parte.

În baza prevederilor contractului nr. 02/20-SSP din 01 februarie 2020, în perioada 01 februarie 2020-21 mai 2020, SRL „Floreni” a comandat, iar SRL „Steviprod” a pus la dispoziția acesteia marfă-boabe de soia în cantitatea, de calitate și la prețul solicitat, în sumă de 190 800 lei.

A comunicat că, SRL „Floreni” a recepționat marfa în volum deplin, fără careva obiecții referitor la cantitate și calitate, în acest sens fiind perfectate și semnate facturi fiscale în sumă totală de 190 800 lei.

A afirmat că, SRL „Floreni” a ignorat obligația de plată a prețului convenit pentru marfa recepționată și în baza contractului nr. 02/20-SSP din 01 februarie 2020 a înregistrat o datorie în sumă de 29 906,36 lei.

Reclamanta a susținut că, respectând prevederile cap. 8 din ambele contracte menționate supra a expediat în adresa SRL „Floreni” somația nr. 15/20 din 07 august 2020, prin care a solicitat achitarea necondiționată a restanțelor de plată acumulate

prin neexecutarea obligațiilor de plată și a comunicat că în caz de neachitare va fi depusă o cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei și a penalităților de neexecutare în termen a obligațiilor pecuniare.

A declarat că, somația nr. 15/20 din 07 august 2020 a fost recepționată de către SRL „Floreni” la 14 august 2020, care însă nu a oferit vreun răspuns, manifestând o lipsă de diligență și de bună credință și ignorând prevederile pct. 8.3 din ambele contracte.

Reclamanta a mai indicat că, prin derogare de la prevederile contractuale și solicitările conținute în somația nr. 15/20 din 07 august 2020, prin care a fost solicitată achitarea integrală a datoriei, SRL „Floreni” după recepționarea somației a operat doar 3 transferuri: în sumă de 10 000 lei la 14 august 2020; în sumă de 70 000 lei la 26 august 2020 și în sumă de 100 000 lei la 04 septembrie 2020.

În astfel de circumstanțe SRL „Steviprod”, valorificând dreptul său rezultat din prevederile pct. 6.2 din contractele încheiate cu SRL „Floreni” la 01 aprilie 2019 și 01 februarie 2020, a calculat penalitățile după cum urmează: în baza contractului nr. 01/04-19-06 din 01 aprilie 2019 penalitatea în mărime de 117 796 lei și în baza contractului nr. 02/20-SSP din 01 februarie 2020 penalitatea în mărime de 7 316,51 lei.

A precizat că, la 10 septembrie 2020 SRL „Floreni” a înregistrat față de SRL „Steviprod” o datorie în mărime de 2 364 928,52 lei și o penalitate în mărime de 125 112,88 lei.

A solicitat, încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviprod” a datoriei în mărime de 2 364 928,52 lei, a penalității în mărime de 125 112,88 lei, a taxei de stat în mărime de 10 000 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 10 000 lei.

La 23 noiembrie 2020, reclamanta a înaintat cererea privind majorarea cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviprod” a datoriei în sumă de 2 194 928,52 lei, a penalității în sumă de 310 486,87 lei, a taxei de stat în sumă de 10 000 lei, a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de executare a documentului executoriu în sumă de 3 000 lei.

Ulterior, prin cererea de majorarea a cuantumului pretențiilor reclamanta SRL „Steviprod” a solicitat încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviprod” a datoriei în sumă de 2 194 928,52 lei, a penalității în sumă de 437 792,72 lei, a taxei de stat în sumă de 10 000 lei, a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de executare a documentului executoriu în sumă de 3 000 lei.

În ședința de judecată din 23 februarie 2021 reprezentantul SRL „Steviprod”, avocatul Alexandru Rotari a concretizat acțiunea, solicitând încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviprod” a datoriei în sumă de 1 594 928,52 lei, a penalității în sumă de 505 825,37 lei, a taxei de stat în sumă de 10 000 lei, a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de executare a documentului executoriu în sumă de 3 000 lei.

În motivarea cererii de majorare a pretențiilor s-a indicat că, SRL „Floreni”

pe parcursul examinării cauzei a recunoscut parțial pretențiile în privința încasării datoriei de bază și după o perioadă îndelungată de aflare a cauzei spre examinare a început să efectueze achitări sporadice, diminuând datoria de bază cu suma de 500 000 lei, peste 6 luni de la adresarea cu acțiunea respectivă în judecată.

A menționat că, au fost efectuate 5 transferuri la 05 februarie 2021, 11 februarie 2021, 15 februarie 2021, 17 februarie 2021 și 19 februarie 2021 a câte 100 000 lei. Prin urmare, la data înaintării cererii de majorare a pretențiilor SRL „Floreni” a înregistrat o datorie în sumă de 159 492,52 lei.

Reclamanta a susținut că, la 22 februarie 2021 conform contractului 01/04-19-06 din 01 aprilie 2019 penalitatea constituia suma de 493 275,25 lei, iar conform contractului 02/20-SSP din 01 februarie 2020 penalitatea constituia suma de 12 550 lei, în total suma de 505 825,37 lei.

A mai subliniat că, SRL „Floreni” dă dovadă de rea credință în raport cu SRL „Steviprod”, având posibilitatea de a stinge integral datoria și penalitatea pretinsă, inclusiv cheltuielile de judecată, fapt confirmat prin comunicatul informativ privind disponibilul în conturile bancare nr. 10154 din 23 septembrie 2020, eliberat executorului judecătoresc Nicolae Pașa după emiterea încheierii privind primirea documentului executoriu spre executare nr. 019A-47/20 din 18 septembrie 2020.

Prin hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătorei Anenii Noi, acțiunea a fost admisă. Au fost încasate din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviprod”: datoria restantă în mărime de 1 594 928,52 lei; penalitatea în mărime de 505 825,37 lei; cheltuielile de judecată în mărime de 23 000 lei, iar în total suma de 2 123 753,89 lei. A fost încasată taxa de stat din contul SRL „Floreni” în beneficiul în mărime de 40 000 lei.

Pentru a decide astfel instanța de fond a reținut că prin referința depusă la caz cât și potrivit declarațiilor din cadrul ședințelor de judecată, SRL „Floreni” recunoaște în totalitate datoria solicitată de către SRL „Steviprod” și este de acord să o achite integral în mărime de 1 594 928,52 lei.

În continuare s-a menționat că, potrivit pct. 6.2 din contractele semnate de părți, pârâtul s-a obligat să achite pentru întârziere o penalitate în cuantum de 0,1 % în cazul neexecutării obligației în termen.

Astfel, s-a notat că la 22 februarie 2021 SRL „Floreni” a înregistrat o penalitate, conform contractului nr. 01/04-19-06 din 01 aprilie 2019, în mărime de 493 275,25 lei, iar conform contractului nr. 02/20-SSP din 01 februarie 2020 o penalitate de 12 550 lei, în total 505 825,37 lei.

Instanța de fond a subliniat că SRL „Floreni” nu și-a onorat obligațiile de plată pentru marfa primită în termenul stabilit, potrivit contractelor nr. 01/04-19-06 din 01 aprilie 2020 și nr. 02/20-SSP din 01 februarie 2020, încheiate cu SRL „Steviprod”, respectiv ultima este în drept să solicite penalități de întârziere potrivit pct. 6.2 din contractele menționate supra și conform prevederilor art. 947 din Codul Civil.

Mai mult, SRL „Steviprod” a ținut cont de starea de urgență instituită de autorități prin Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 pentru perioada de 17 martie 2020-15 mai 2020 și nu a inclus această perioadă în calcularea penalităților.

Totodată SRL „Steviproduct” a prezentat mijloace probante, prin care se constată că avea încheiat un contract de credit și achita dobânzi bancare pentru asigurarea activității operaționale normale, în timp ce SRL „Floreni” înregistra restanțe față de SRL „Steviproduct” pentru marfa primită, deși potrivit comunicatului informativ privind disponibilul în conturile bancare nr. 10154 din 23 septembrie 2020 eliberat executorului judecătoresc Nicolae Pașa, SRL „Floreni” dispunea de mijloace financiare suficiente pentru a stinge integral datoria restantă.

Instanța de fond a apreciat ca neîntemeiate argumentele SRL „Floreni” în vedere reducerii penalității potrivit art. 953 din Codul civil, or aceasta dispunând de mijloace financiare suficiente urma să dea dovadă de diligența necesară și să își execute obligațiile în termen.

Perpetuarea executării obligațiilor de bază urmează a fi imputată anume SRL „Floreni”, or SRL „Steviproduct” a dat dovadă de bună credință și a exclus din calculul penalității perioada stării de urgență, a făcut tentative de a soluționa cauza extrajudiciar, iar ulterior în cadrul ședinței de judecată, instanța a acordat de mai multe ori, la solicitare, termen pentru încheierea unei tranzacții de împăcare, perioade în care SRL „Floreni” a avut posibilitatea de a reduce la maxim încălcarea termenelor de achitare a datoriei de bază și evitarea creșterii penalității.

La 05 aprilie 2021 SRL „Floreni” a declarat apel nemotivat, iar la 09 iunie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea ce ține de încasarea penalității și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respins capătul de cerere privind încasarea penalității.

Prin cererea cu privire la încasarea dobânzii de întârziere înaintată în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, SRL „Steviproduct”, reprezentată de avocatul Alexandru Rotari a solicitat încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviproduct” a dobânzii de întârziere în sumă de 13 378,90 lei, pentru perioada 05 martie 2021-20 aprilie 2021, a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 401,37, compuse din taxa de stat în sumă de 401,37 și acordarea asistenței juridice în sumă de 5 000 lei.

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de majorare a cuantumului cerințelor extinse în temeiul art. 373 din Codul de procedură civilă depusă de SRL „Steviproduct” cu privire la încasarea din contul SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviproduct” a dobânzii de întârziere în sumă de 13 378,90 și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 5 401,37. A fost admis apelul declarat de SRL „Floreni”, a fost casată parțial hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătorei Anenii Noi în partea încasării penalității și a cheltuielilor de judecată și în acesta parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respins capătul de cerere al SRL „Steviproduct” cu privire la încasarea de la SRL „Floreni” în beneficiul SRL „Steviproduct” a penalității în mărime de 505 825,37 lei. Au fost încasate de la SRL „Steviproduct” în beneficiul SRL „Floreni” cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat achitată de către apelant la depunerea cererii de apel în sumă de 37 500 lei.

Instanța de apel a reținut că creditorul este îndreptățit de a pretinde de la debitor repararea prejudiciilor cauzate prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare și tardivă a obligațiilor acestuia din urmă, inclusiv prin

intermediul penalității convenționale, prestație pe care nu o poate pretinde în cazul în care neexecutarea și/sau întârzierea debitorului este justificată.

La caz, instanța de apel a relevat că raportul juridic litigios între părți s-a realizat în perioada de după instituirea în țară a stării de urgență, raporturile obligaționale instituite până la această dată și în perioada stării de urgență fiind stinse prin executare de către SRL „Floreni”.

Astfel, SRL „Floreni” a dat dovadă de realizarea raporturilor obligaționale cu SRL „Steviprod” cu bună-credință, executând obligațiile parțial atât în perioada instituirii stării de urgență, cât și ulterior acesteia, în măsura posibilităților financiar-economice disponibile.

Instanța de apel a constatat că, neexecutarea realizată ulterior s-a datorat unor impedimente în afara controlului SRL „Floreni”, nedeterminate de voința și acțiunile acesteia, inclusiv de efectele stării de urgență instituite ca urmare a situației epidemiologice, efecte ce au existat inclusiv după încetarea stării de urgență, relevanță în acest sens prezentând că activitatea SRL „Floreni” este realizată, în special, în domeniul HoReCa, activitatea cărora a fost limitată și chiar restricționată pe perioada stării de urgență și ulterior încetării acesteia, inclusiv prin deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, ceea ce rezultă din raportul prezentat de către SRL „Floreni” în acest sens.

În acest context s-a stabilit că reducerea încasărilor SRL „Floreni” și limitarea activității a făcut imposibilă, din motive neimputabile acesteia, executarea în termen a obligațiilor pecuniare față de SRL „Steviprod”.

La 10 februarie 2022 SRL „Steviprod”, reprezentată de către avocatul Alexandru Rotari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta a indicat că la examinarea cauzei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A menționat că, circumstanțele de fapt invocate în decizia contestată, raportate la circumstanțele de drept aplicate au fost constatate și descrise într-o manieră tendențioasă, nu corespund situației obiective, nu sunt confirmate prin probe pertinente și concludente, se combat prin materialele cauzei și urmăresc scopul de a îndreptăți neexecutarea obligației de plată a SRL „Floreni” prin intermediul noțiunii de „impediment justificat”, circumstanță de fapt care nu poate fi regăsită în condițiile speței.

Recurenta a invocat că, prevederile art. 947, alin. (5) din Codul civil, potrivit căruia debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată, nu sunt aplicabile în speță, or SRL „Steviprod” nu a calculat și nici nu a pretins, iar instanța de fond nu a încasat penalități de întârziere pentru perioada de neexecutare a obligațiilor de către SRL „Floreni” și anume 17 martie 2020-15 mai 2020, pentru care prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 55 din 17 martie 2020 a fost declarată starea de urgență.

A specificat că, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și instanța

de apel, SRL „Floreni” nu a demonstrat existența unui impediment ce ar justifica neexecutarea obligațiilor de plată la scadență a prețului convenit pentru marfa recepționată.

Recurenta a comunicat că, până la 17 martie 2020, data de când a fost declarată starea de urgență pe teritoriul Republicii Moldova, de către SRL „Floreni” deja a fost acumulată datoria în baza contractului nr. 01/04-19-06 din 01 aprilie 2019, în mărime de 1 413 220,68 lei. Astfel, neexecutarea obligațiilor din motivul impunerii măsurilor restrictive de către autoritățile statului nu poate fi calificat ca un impediment justificat, fapt constatat de către instanța de apel, or SRL „Steviprod” care la fel a fost afectată de măsurile restrictive impuse pe perioada stării de urgență și-a onorat obligațiile asumate, continuând să livreze marfa către SRL „Floreni”.

În acest context a mai afirmat că, chiar și în situația în care ar fi existat un impediment justificat de neexecutare a obligațiilor de plată, SRL „Floreni” nu era absolvită de obligația de despăgubire în sensul achitării penalităților, având în vedere că nu a notificat în niciun mod despre incapacitatea executării obligației de plată.

A mai susținut că, nu pot fi reținute constatările instanței de apel precum că imposibilitatea de achitare s-ar fi datorat suplimentar și sechestrării mijloacelor bănești aflate în conturile SRL „Floreni”, la cererea de asigurare a acțiunii depusă de către SRL „Steviprod”, or materialele cauzei confirmă faptul că titlul executoriu nr. 2c-67/20 din 18 septembrie 2020 privind asigurarea acțiunii în valoare de 1364928,52 lei a fost înaintat spre executare la 18 septembrie 2020. Astfel, până la depunerea cererii de chemare în judecată de către SRL „Steviprod”, SRL „Floreni” dispunea de surse financiare în vederea onorării obligațiilor contractuale de achitare a prețului pentru marfa recepționată nu doar pe contul bancar BC „Victoriabank” SA, dar și pe alte conturi bancare în privința cărora la 23 septembrie 2020 executorul judecătoresc Nicolae Pașa a dispus anularea măsurilor de asigurare.

Consideră că SRL „Floreni” având calitatea de debitor al obligației de plată, nu a prezentat probe pertinente care ar justifica neexecutarea acestei obligații, motiv pentru care SRL „Steviprod” este în drept de a utiliza mijloacele de apărare prevăzute de art. 901 alin. (1), lit. a), e) din Codul civil și anume să ceară executarea silită a obligației și să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare, cu atât mai mult că părțile au evaluat anticipat prin prevederile contractuale prejudiciul în cazul neexecutării obligațiilor de plată în conformitate cu art. 947, art. 948 din Codul civil.

A specificat că, drept urmare a neexecutării obligațiilor de plată de către SRL „Floreni”, SRL „Steviprod” a fost prejudiciată indirect prin atragerea mijloacelor circulante din exterior.

A mai afirmat că în pofida stării de urgență declanșate în contextul pandemiei Covid-19, a manifestat diligență și bună-credință în raport cu creditorii și debitorii, a asigurat și asigură în continuare onorarea obligațiilor asumate.

Recurenta a comunicat că, neexecutarea obligațiilor de plată de către SRL „Floreni” a avut un impact negativ asupra activității operaționale, or SRL „Steviprod” asigură achitarea lunară în mediul a 13 415,60 lei dobânda bancară pentru credite, asigură salarizarea lunară în sumă de 140 200 lei, achitarea plăților

în fondul social în sumă de 25 200 lei, achitarea plăților de asigurare în medicină în sumă de 6 300 lei unui colectiv în număr de 65 persoane. În total suma de aproximativ 171 700 lei.

Consideră că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 942 alin. (4) din Codul civil și anume că acțiunile pertinente ale SRL „Steviprod” pe parcursul examinării cauzei denotă că a pledat pentru opțiunea solicitării încasării penalităților de întârziere, astfel încât aceasta nu mai poate pretinde ulterior încasarea dobânzilor de întârziere, or, prin aceste prevederi legiuitorul învederează interzicerea pretinderii concomitente pentru o anumită perioadă distinctă a penalității și a dobânzii de întârziere, lăsând la discreția creditorului alegerea fie a penalității, fie a dobânzii.

În acest sens, recurenta a remarcat faptul că penalitatea a fost pretinsă pentru o perioadă (până la pronunțarea hotărârii instanței de fond), iar dobânda de întârziere a fost pretinsă pentru o altă perioadă (după pronunțarea hotărârii instanței de fond și până la achitarea benevolă a datoriei de bază, circumstanță care a avut loc în perioada examinării cererii de apel).

A indicat că, la data pronunțării hotărârii de către Judecătoria Anenii Noi, 04 martie 2021, SRL „Floreni” înregistra o datorie de bază față de SRL „Steviprod” în suma totală de 1 594 928,52 lei, iar conform prevederilor pct. 6.2 din contractele semnate, SRL „Floreni” s-a obligat să achite penalitatea de întârziere în cuantum de 0,1 % în cazul neexecutării obligației în termen.

La 22 februarie 2021, înainte de declararea stării excepționale SRL „Floreni”, conform contractului nr. 01/04-19-06 înregistra o penalitate în mărime de 493 275,25 lei și conform contractului nr. 02/20-SSP din 01 februarie 2020 o penalitate în mărime de 12 550 lei, în total suma de 505 825,37 lei.

A precizat că, SRL „Steviprod” a ținut cont de perioada în care a fost instituită starea de urgență, 17 martie 2020-15 mai 2020 și nu a inclus această perioadă la calculul penalităților, iar datoria de bază a SRL „Floreni” a fost achitată în rate, fiind stinsă integral la data de 20 aprilie 2021.

Având în vedere cele expuse supra, a notat că hotărârea instanței de fond prin care s-a dispus încasarea datoriei și a penalității, a fost pronunțată la 04 martie 2021, iar SRL „Floreni” a recunoscut capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei și nu a contestat hotărârea în această parte. Din acest motiv, SRL „Steviprod” consideră că a fost îndreptățită de a pretinde despăgubiri sub formă de penalități sau dobânzi, la alegerea sa, or pentru perioada 05 martie 2021 (următoarea zi după pronunțarea hotărârii instanței de fond)-20 aprilie 2021 (ziua achitării integrale a datoriei de bază), SRL „Floreni” la fel s-a aflat în întârziere cu achitarea datoriei de bază.

A subliniat că, anume pentru perioada 05 martie 2021-20 aprilie 2021, SRL „Steviprod”, conducându-se de prevederile art. 942 alin. (4) din Codul civil a ales opțiunea de a pretinde dobânzi, cerință întemeiată și în baza prevederilor art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă care prevede că în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate pretenții. Se pot cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri apărute după emiterea hotărârii în prima instanță, se poate solicita o compensație legală.

În continuare recurenta a făcut referire la faptul că cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

A invocat că, prin decizia nr. 2re-415/20 din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de către recurenta SRL „Floreni” și soluționată problema în fond prin anularea măsurii de asigurare dispuse prin încheierea nr. 2c-67/20 din 18 septembrie 2020 Judecătorei Anenii Noi privind aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, a mijloacelor financiare de pe conturile bancare ce aparțin SRL „Floreni” în limitele sumei de 2 364 928,52 lei.

A mai subliniat că, în decizia din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, unde magistrata Ana Panov a fost președintele completului de judecată, la fila 6, pct. 27 se menționează următoarele concluzii: „De fapt, asigurarea acțiunii periclitizează activitatea agentului economic, pot surveni urmări irevocabile”. Iar în decizia din 28 octombrie 2021 Curții de Apel Chișinău, contestată cu prezentul recurs, pronunțată de către completul din care la fel a făcut parte magistrata Ana Panov, la fila 9 se regăsește aceeași concluzie, menționându-se că „...instanța de apel consideră întemeiată declarația apelantei referitor la faptul că aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești în sumă de 2 354 928,52 lei a agravat și mai mult situația financiară a apelantei, aceasta fiind în imposibilitate de a-și onora obligațiile față de intimată...”.

Consideră recurenta că constatarea și vehicularea cu anumite circumstanțe de fapt de către unul și același magistrat în secțiunea I și apoi în apel, în unul și același litigiu este inadmisibilă în lumina cadrului legal prevăzut la art. 49 alin. (3), alin. (1), lit. e), art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Astfel, judecătorul Ana Panov nu avea dreptul să participe la judecarea cauzei, fiind obligată să se abțină de la judecarea acesteia.

Prin notificarea din 05 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Floreni” copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. (f. d. 80, vol. III)

Prin referința depusă la 19 mai 2022, SRL „Floreni”, reprezentată de Sergiu Bulai a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 19 ianuarie 2022 (f.d.45, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 10 februarie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Steviprod”, reprezentată de avocatul Alexandru Rotari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către SRL „Steviprod”, reprezentată de avocatul Alexandru Rotari, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Steviprod”, reprezentată de avocatul Alexandru Rotari ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Steviprod”, reprezentată de avocatul Alexandru Rotari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic